

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

ज्ञान पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गरिने

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर क्षेत्रका पहिलो पत्रकार स्व. ज्ञान बहादुर महर्जनको नाममा स्थापित 'ज्ञान पत्रकारिता पुरस्कार' साउन ८ गते शनिबार मंगल उच्च माविमा एक कार्यक्रम गरी प्रदान गरिने भएको छ ।

त्यस अवसरमा तीन वटा पुस्तक साहित्यकार नजरराम महर्जनको 'ध्वया चवंगु सः', श्रीकृष्ण महर्जनको 'एफएम उद्घोषण कला र नाति महर्जनको 'इलेब्यले या कविता' लोकार्पण हुने कार्यक्रम रहेको छ ।

उक्त कार्यक्रम कीर्तिपुरबाट प्रकाशित हुने नेपालभाषाको ज्वज्वलपा साप्ताहिकको छैठौँ वर्ष र कीर्तिपुर सन्देशको छैठौँ वर्ष प्रवेश गरेको अवसरमा हुने कार्यक्रममा प्रदान गर्न लागेको हो ।

वर्ष १३, अंक १६, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३६ दिल्ली गा. तृतीया, वि.सं. २०७३ साउन ७ गते शुक्रबार JULY 2016 मूल्य रु. ५।-

सहमतिको बैठक निष्कर्षविहीन: स्थगित संसद आज २ बजे अविश्वासको प्रस्ताव पेश हुन सकेन

काठमाडौँ । नेकपा एमालेको नेतृत्वमा रहेको संयुक्त गठबन्धन सरकारलाई ढाल्न सत्तासदल नेकपा माओवादी केन्द्रले सुमर्धन फिर्ता लिएपछि सृजना भएको राजनीतिक अस्थिरता भन बढेको छ । केन्द्रले समर्थन फिर्तासँगै सजिलै ओली सरकारले सत्ता त्याग गर्लान् भन्ने सोच असफल भएको छ ।

असार २९ गते केन्द्र र नेकाका सांसदहरूको संयुक्त हस्ताक्षरबाट अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गरपनि ओली सरकारले प्रस्तावको विरुद्ध सामना गर्ने निर्णय गरेपछि नेका र केन्द्र भस्केका छन् ।

‘सरकार परिवर्तन असान्दर्भिक’

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष का. नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) सँग देशको अवस्थाबारे चक्रपथ डटकमले लिएको अन्तरवार्ता पृष्ठ ३ मा हेर्नुहोला ।

◆ नेपाल ध्वस्त पार्न भारतले खडा गरेको 'टोर्जन हर्स' हो माओवादी ।

◆ जथाभावी नागरिकता वितरणले भोलि टाटा-बिलाहुरा आएर पैसाले चुनाव जिच्छन् ।

◆ माओवाद स्वयं माओले अस्वीकार गरेका थिए ।

का. रोहित
अध्यक्ष, नेमकिपा

माओवादीबाट निर्वाचित भएका सभामुख ओनसरी घर्ति मगरमार्फत् संसदमा अविश्वास प्रस्ताव साउन ६ गते पेश गर्ने सूची बनाउन लगाउन सफल भएपनि सूचिबद्ध विधेयक पहिले पारित नगरी अगाडि बढ्न नदिने सत्तासिन दलहरूले अडान लिएपछि ६ गते विहान ११ बजे बोलाएका सांसद ३ घण्टा स्थगित गरेर सहमतिको छलफल गरेपनि बिना निष्कर्ष टुङ्गिएको थियो ।

सहमतिमा पुग्न नसेपछि संसदको अर्को बैठक आज शुक्रबार दिनको २ बजे सम्मको लागि स्थगित गरेको थियो ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

नेपालमा स्थानीय तहको संख्या ५६५, कुनै जिल्लामा कति ?

काठमाडौँ । नेपाल स्थानीय तहको संख्या ५ सय ६५ वटाभन्दा बढी नहुने भएको छ । स्थानीय तहको संख्या तथा सिमाना निर्धारण गर्न गठित आयोगले स्थानीय तहको संख्या ५ सय ६५ भन्दा धेरै बनाउन नहुने निष्कर्ष निकालेको हो ।

आयोगले सोमबार बुद्धनगरस्थित आफ्नै कार्यालयमा पत्रकार सम्मेलन गरी स्थानीय तहको अधिकतम संख्याबारे जानकारी दिएको हो ।

आयोगले तरा पारेको मापदण्डअनुसार मोरङ र रुपन्देहीमा सबैभन्दा बढी १३-१३ वटा स्थानीय तह रहनेछन् । आयोगका अनुसार रसुवा, मनाङ

र मुस्ताङमा सबैभन्दा कम अर्थात् ३-३ वटा स्थानीय तह रहनेछन् ।

यस्तै सिन्धुपाल्चोकमा १२ तथा सुनसरी, सप्तरी, सर्लाही, काभ्रे, धादिङ्ग र नवलपरासीमा ११-११ वटा स्थानीय तह रहनेछन् । मकवानपुरमा ९ र चितवनमा ८ स्थानीय तह हुने आयोगको निष्कर्ष छ । क्षेत्रफलको आधारमा सबैभन्दा ठूलो जिल्ला डोल्पा ६ वटा स्थानीय तह रहने आयोगले बताएको छ । यसैगरी सबैभन्दा सानो जिल्ला भक्तपुरमा जम्मा चार स्थानीय तह रहनेछन् ।

आयोगले स्थानीय तहको संख्या निर्धारण गर्दा जनसंख्या वितरण, क्षेत्रफल, आयोगका अनुसार रसुवा, मनाङ

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

जनसेवा उमावि ६५ औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न

कीर्तिपुर । जनसेवा उच्च मावि स्थापना भएको ६९ वर्ष पूरा गरी ७० वर्षमा प्रवेश गरेको छ ।

काठमाडौँको दक्षिण भेगमै सबैभन्दा पुरानो विद्यालय जनसेवा उमाविले ६९ औं वार्षिक उत्सवको क्रममा अभिभावक दिवस, प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थी सम्मान, तहगत विद्यार्थी सम्मान र उत्कृष्ट शिक्षक सम्मान र विविध पुरस्कार वितरण कार्यक्रम साउन ३ गते आफ्नै विद्यालय परिसरमा सम्पन्न गरियो ।

कार्यक्रम प्रमुख अतिथि विद्यालय निरीक्षक दामोदर रेग्मीले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले जनसेवा उमावि भौतिक साधनले सम्पन्न, गुणस्तरीय शिक्षा दिन सफल विद्यालयको परिचय दिनुभयो । वहाँले विद्यालयबाट दक्षिण भेगमै प्रथम हुन सफल छात्रा सिम्पन श्रेष्ठ (३.९२) लाई नगद पुरस्कार सहित सम्मान गरिएको थियो ।

विद्यालयका तहगत

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

साउन ११ गते मच्छेन्द्रनाथको रथ तानिने

ललितपुर । रातो मच्छेन्द्रनाथको रथ यही साउन ११ गते मंगलबार तान्ने भएको छ । नेपालको सबैभन्दा लामो जात्राको रूपमा रहेको ललितपुरको रातो मच्छेन्द्रनाथ अहिले थिति टोलमा रहेको छ । त्यहाँबाट कुमारीपाटी हुँदै जावलाखेलसम्म तान्ने कार्यक्रम

रहेको छ ।

११ गते जावलाखेलमा पुग्याएमा त्यसको ४ दिनमा भोटो देखाउने चलन छ । भोटो जात्रा शनिबार हुनेछ ।

भोटो जात्रा पछि मच्छेन्द्रनाथको लामो जात्रा सम्पन्न हुनेछ त्यही दिन खटमा हालेर बुद्धमती पुग्याइनेछ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका पूर्ण साक्षर, पूर्ण खोपयुक्त र खुला दिशामुक्त घोषणा

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नगरपालिका असार ३१ गतेबाट पूर्ण साक्षर, पूर्ण खोपयुक्त र खुला दिशामुक्त नगरको रूपमा घोषणा गरेका छन् ।

कीर्तिपुर नपा वडा नं. १६ नगाउँस्थित बाघभैरव बैक्वेटमा भएको एक विशेष समारोहबीच काठमाडौँ क्षेत्र नं. १० का सांसद राजेन्द्र कुमार केसीले गमलामा तुलसी रोपेर र घोषणा ब्यानर खोलेर उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले कीर्तिपुर नगरलाई पूर्ण हरियाली र स्वस्थ नगर बनाउन नगरवासी साक्षर, फोहोर मुक्त र पूर्ण खोपयुक्त बनाउन जरुरी छ भन्नुभयो । वहाँले अबको निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषको सदुपयोग नगरपालिकाको सर्वदलीय संयन्त्र मार्फत् गराउने

प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धव प्रसाद रिजालको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सांसद विनोद श्रेष्ठ, काठमाडौँ प्रमुख जिल्ला अधिकारी रामकृष्ण सुवेदी,

स्थानीय विकास मन्त्रालयका सह-सचिव जीवनकुमार श्रेष्ठ, सर्वदलीय संयन्त्रका राजकुमार नकमी, शम्भुराम महर्जन, रमेश महर्जन, सल्लाहकारको तर्फबाट उद्धव प्रसाद बास्कोटालगायतले बोल्नुभएको थियो ।

Vacancy Announcement

BBS 4th Year

Fundamentals of Investment - 1 Nos.

Qualification: MBS/MBA in 1st Division

Interested Candidates are encouraged to apply along with their biodata and all required academic testimonials within shrawan 14th 2073 along with the application charge Rs.1000/-

Janadhar Community Campus
(Janasewa H.S.S.)

Kirtipur, Panga, Contact No. 4330880

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक १६, २०७३ साउन ७ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लव - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

भूकम्प पीडितको पुनः प्राविधिक सर्भे र पीडितको पीडा

भूकम्पबाट अति प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये ११ जिल्लामा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले प्राविधिक खटाई सर्भे काम सम्पन्न गरिसकेका छन् ।

भण्डै ३ लाख पूर्ण क्षति पीडितसँग अनुदान रकम २ लाख वितरण गर्ने सम्झौता पनि भइसकेको पुनः निर्माण प्राधिकरणले जनाएको छ ।

१४ जिल्ला मध्ये ३ जिल्ला काठमाडौं, भक्तपुर र ललितपुरमा साउन ४ गतेबाट सुरु गर्ने कार्यक्रम थियो तर सुरु गरेको कतैबाट पनि जानकारी छैन ।

भूकम्प गएको १४ महिनापछि प्राविधिक सर्भे गर्दैछन् । यो प्राविधिक सर्भे एउटा अधिकार सम्पन्न टोली हो ।

सर्भेको क्रममा पूर्ण क्षति भएका सबैको सत्यतथ्य सर्भे हुनु जरुरी छ । पूर्ण क्षति भई नाम छुटेका समेतको यो सर्भेबाट समावेश गरिनुपर्दछ ।

२ वटा घर हुनेलाई हिजो राज्यबाट प्रदान गरेको राहत रकम नपाएपछि, पाएकाहरूसँग उजुरीको आधारमा फिर्ता मागेको अवस्थामा अबको यो सर्भेले न्यून ब्याजदरमा दिइने ऋण सुविधा सबैले पाउनु पर्दछ ।

नत्र २ वटा घर हुनेले भत्केको घर बनाउने इच्छा राख्ने छैनन् । त्यस्तो अवस्थामा समाजको संरचना कुरूप हुन सक्छ ।

यो सर्भेले पूर्ण क्षतिको परिचयपत्र पाएका र त्यसमध्येपनि सरकारी राहत पाएकालाई आधार मान्ने र अन्यलाई पाखा लगाउने हो भने फेरि भूकम्प पीडितको लागि थप पीडा हुनेछ ।

त्यसैले राज्यबाट खटाइएका प्राविधिकहरूले सर्भेमा इमानदारिता हुनुपर्दछ । पीडितको पीडामा मलमल लगाउने हुनुपर्दछ । कतै यो सर्भेको कारण स्थानीय निकायमा ताल्चा मार्ने कार्य नहोस् ।

‘प्रोत्साहन भत्ता’ कि राजस्वको दुरुपयोग ?

— जोराल

सेवाग्राहीको सेवा गर्नु र खटाएको ठाउँमा गई तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्नु हरेक कर्मचारीको कर्तव्य हो । नियुक्ति पत्र दिनुअघि तालुकदार अड्डाले सपथ पनि गराएको हुन्छ । यस्तो बन्दोबस्तले प्रशासन सुव्यवस्थित हुन्छ र सुशासन व्यवहारमा जनताले अनुभूत गर्छ । परिणाम सरकार सफल हुन्छ र देश समृद्ध हुन्छ ।

तर देशको प्रशासन यन्त्र सबल र सक्षम देखिन सकेको छैन, कर्मचारीहरू सुविधाभोगी र अराजक देखिन थालेका छन् । राज्यसँग कर्मचारी डराउनुको साटो

कर्मचारीसँग राज्य कमजोर र लाचार देखिएका थुप्रै घटना दृष्टिगोचर भएका छन् । राज्यले आफ्नो उद्देश्य पूर्ति र लक्ष्य हासिल गर्न कर्मचारीलाई परिचालन गर्नुको साटो कर्मचारीको इच्छा र स्वार्थपूर्ति गर्न राज्यलाई नचाउनु थालेको छ । सारमा पुच्छरले शरीर हल्लाउने कार्य भइरहेको छ र यसको गति बढ्दो छ । यसरी ५ वर्षे अस्थायी राजनीतिक सरकार कर्मचारीको स्थायी सरकारसामु लाचार देखिएको छ । यसको परिणाम करदाता जनताले आवश्यक सेवा पाउन सकेका छैनन् र कर्मचारीप्रति जनताको सद्भाव बढ्न सकेको छैन । के प्रजातन्त्रको लक्षण, चरित्र र विशेषता यही हो ?

केही हप्ताअघि सरकारले गाउँ विकास समितिका सचिवलाई तोकिएको गाविसमै बसेर काम गरे ५० प्रतिशत भत्ता दिने निर्णय गरेको थियो । देशमा ३,१५७ गाविस छन् त्यसमध्ये ७१९ गाविसमा सचिव रिक्त छन् । सचिवविहीन गाविसको कार्य छिमेकी गाविसका सचिवबाट गराइराखेको छ । २-४ दिन वा २-४ हप्ता होइन, महिनौं वर्षौंदेखि सचिव रिक्त हुँदा पनि पदपूर्ति नगर्ने सरकारले के काम गर्‍यो होला ? जनताको प्रत्यक्ष सम्पर्क हुने निकायका ‘प्रमुख’ पदाधिकारी रिक्त राखेर पनि सिंहदरबारमा ढलिमली गर्नेहरूले आफ्नो उपलब्धि र

प्रगतिको फेहरिस्त बनाउन लाज नमान्नु आश्चर्यको विषय हो ।

हरेक कर्मचारीलाई नियुक्ति गर्दा उसको कार्यक्षेत्र पनि तोकिएको हुन्छ । डाक्टरलाई अस्पताल, शिक्षकलाई विद्यालय, ... आदि त्यसरी नै तोकिएको हुन्छ जसरी मन्त्रीलाई मन्त्रालय । यदि कुनै डाक्टर तोकिएको अस्पतालमा नबसी क्लिनिकमा मात्रै बस्छ, शिक्षक विद्यालयको साटो ट्युशन सेन्टरमै दिन बिताउँछ भने त्यस्तालाई कारबाही गर्ने, घोक्रेठ्याक लगाउने वा ‘प्रोत्साहन’ भत्ता दिने ?

अस्पतालमा बसेर काम गर्छु भनी नियुक्ति लिएका डाक्टरलाई क्लिनिकमा नपठाउन सरकारले थप सुविधा दिँदै आएको छ । विद्युत्को जोखिमयुक्त काम गर्ने कर्मचारीलाई भैं कोठाको मेच-टेबलमा बसेर विना जोखिमको काम गर्ने कर्मचारीलाई पनि प्रशस्तै सुविधा दिएको छ, स्तरीय सेवा नदिई सेवाग्राहीसँग अन्यायपूर्वक महसुल असुल्ने टेलिकमका कर्मचारीले पनि अकुत सुविधा प्राप्त गरिरहेका छन्, घाटामा गएका र प्रशस्तै ऋण बोकेका संस्थानका कर्मचारीले पनि बोनसको नाममा लूट मच्चाइरहेको छ । आन्तरिक राजस्व, भन्सार, राजस्व अनुसन्धान विभागका कर्मचारीको काम कर-महसुल उठाउनु नै हो । त्यसबाट राज्यको ढुकुटी भर्नु हो । तर ती निकायका कर्मचारी रातारात लखपति र करोडपति हुन्छन् । राज्यको ढुकुटीमा भन्दा ती कर्मचारीको सम्पत्ति दिन दोब्बर रात चौबेर वृद्धि हुनुको कारण भ्रष्टाचार भएको ठहर सबैले गरेका छन् । भ्रष्ट कर्मचारीलाई कारबाही गर्न नसकेर सरकारले भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न प्रशस्तै ‘प्रोत्साहन भत्ता’ दिँदै आएको छ । प्रधानमन्त्री कार्यालय, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, महालेखा परीक्षकको कार्यालय, निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,

सर्वोच्च, पुनरावेदन र जिल्ला अदालत, महान्यायाधिवक्ता र जिल्लास्थित सरकारी वकिलको कार्यालय, राहदानी विभाग आदिका कर्मचारीले पनि ‘प्रोत्साहन भत्ता’ पाउने समाचार प्रकाशमा आएको छ । गत वर्ष राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति कार्यालयका कर्मचारीले पनि प्रोत्साहन भत्ता पाएको समाचार छ । यसरी देशका थुप्रै निकायमा काम गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता दिइएको देखिन्छ । यसबाट कुनै निकायका कर्मचारीले तलबको सतप्रतिशतदेखि ५० प्रतिशतसम्म भत्ता पाउने र कुनै निकायका समान तहका कर्मचारीले नपाउने बन्दोबस्त देशको प्रशासनमा देखिन्छ । यसबाट समान कामको समान ज्याला नभएको, कानून नै विभेदकारी भएको स्पष्ट हुन्छ । एक वर्ष काम गर्दा कसैले दुई वर्ष, अझ बढी पनि पारिश्रमिक पाउने तर कसैले एक वर्षको मात्र पाउने भए पछि कुनै कर्मचारी ‘प्रोत्साहित’ हुने र कुनै निरुत्साहित हुनु, कसैको मनोबल उच्च र कसैको कम हुनु स्वाभाविक छ । यसबाट सेवाको गुणस्तर र प्रभावकारिताका साथै उपलब्धि पनि फरक हुनु स्वाभाविक छ । यसको समग्र परिणाममा सेवाग्राहीप्रति पक्षपात, प्रशासन यन्त्र अपाङ्ग र राज्य विभेदकारी देखिएको छ र राज्य र सरकार सफल हुन सकेको छैन । अझ विडम्बनाको कुरा ‘प्रोत्साहन भत्ता’ बुझ्नेहरूले भत्ता त नियमित बुझ्नेका छन् तर सेवा स्तर र उपलब्धि त्यसअनुरूप देखिएको छैन । यसबाट राजस्वको सदुपयोग होइन दुरुपयोग भएको नै दृष्टिगोचर भएको छ ।

यसको अर्थ बढी काम गर्नेलाई थप ज्याला, उत्कृष्ट काम गर्नेलाई पुरस्कार, जोखिमयुक्त काम गर्नेलाई थप पारितोषिक वा विमाको बन्दोबस्त गर्न हुँदैन भन्ने होइन । ठेकिएको काम गर्नेलाई तलब तोकिएको छ भने त्यही काम गरेवापत ‘प्रोत्साहन भत्ता’ दिनु राजस्वको दुरुपयोग हो,

जनताको रगत पसिनाबाट जम्मा भएको राजस्वमाथि लुट नै हो । यदि गाविस सचिवलाई तोकिएको गाविसमा बसेर काम गरे, डाक्टरले अस्पतालमा बसेर काम गरेकाले, कर र भन्सारका कर्मचारीले कर र भन्सार उठाएकाले प्रोत्साहन भत्ता दिने हो भने तिनीहरूलाई नियुक्ति के का लागि गरिएको हो ? यदि भोलि शिक्षकले कक्षा कोठामा कराउनुपर्छ, चकको धूलो खानुपर्छ, प्रहरीले भीड नियन्त्रण गर्न लाठी र अश्रुग्यासको भोला बोकेर जानुपर्छ, सैनिकले गहुँगो बन्दुक र हतियार बोक्नुपर्छ, कार्यालय सहायक (पीयन) हरूले अर्काको जुठोसमेत माइनुपर्छ... भन्न थाले ? तब तिनीहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता किन नदिने ? तिनीहरू पनि ‘सौतेनी आमाका छोराछोरी’ होइनन् यही राज्यका कर्मचारी हुन् नि, होइन र ? त्यस्तै गाविसका ‘प्रमुख’ सचिवलाई तोकिएको गाविसमा बसेर काम गरे ‘प्रोत्साहन भत्ता’ दिने हो भने नगरपालिका, उपमहानगरपालिकाका ‘प्रमुख’ अधिकृतहरूलाई पनि तोकिएको कार्यालयमा बसेर काम गरेवापत ‘प्रोत्साहन भत्ता’ नदिने वा दिन नपर्ने आधार के ? कामको बोझ पनि कुनै गाविस सचिवको भन्दा नगरपालिकाहरूका अधिकृतको कम त छैन । यसरी सबै निकायका कर्मचारीहरूलाई तोकिएको ठाउँमा बसेर तोकिएको काम गराउन प्रोत्साहन भत्ता दिँदै जाने हो भने के ढुकुटीले धान्न सक्ला ? तोकिएको काम अर्थात् जिम्मेवारी वहन, दायित्व निर्वाह र कर्तव्य पालन गर्नेलाई प्रोत्साहन भत्ता दिनैपर्ने हो भने सम्पूर्ण कर्मचारीलाई किन नदिने ? यदि तलब नपुगेकोले प्रोत्साहन भत्ता दिनु परेको हो भने तलब नै बढाइ दिए सम्पूर्ण कर्मचारीकै मनोबल बढ्थ्यो, सम्पूर्ण निकायहरू भ्रष्टाचारमुक्त हुन्थ्यो र देश र जनता अभूतपूर्व लाभान्वित हुन्थे । यसतर्फ सरकारले किन नसोच्ने ?

(jorol2073@gmail.com)

नेपाल ध्वस्त पार्न भारतले खडा गरेको 'ट्रोजन हर्स' हो माओवादी: बिजुवर्धे

(वर्तमान राजनैतिक घटनाक्रमलाई लिएर नेमकिपा अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेसँग चक्रपथ डटकमका लागि बिनु पोखरेलले गरेको कुराकानी समसामयिक भएकोले यहाँ प्रकाशित गरेको छ । -सं)

देश अहिले कतन मोडमा छ मन्दिनुस् न ?

भूकम्पपछि को पुनर्निर्माणमा काम गर्न त धेरै बाँकी छ, तर, काम हुन सुरु भएको छ । चीनसँगको सहकार्यको काम बल्ल अगाडि बढ्दैछन् । चीनका राष्ट्रपति सी जिन पिङ आउने तयारी भैरहेको छ । यही बीचमा अचानक यो सरकार बदल्न अविश्वासको प्रस्ताव आएपछि हुन लागेका काम, सुरु भैसकेका काम सबै ठप्प हुने भए । बन्न सुरु हुँदै गरेको देशको गति अचानक रोकिने अवस्थामा आएको छ ।

सरकार भनेको सधैं रहिरहने कुरा होइन । तर यो सरकारले गरेका काम ठीक छैनन्, नैतिक हिसावले बेठीक छ भने र यसलाई सच्याउनै सकिदैन भने मात्र सरकारको बिकल्प खोजिन्छ । कसैको प्रधानमन्त्री बन्ने धुनमा या कुनै व्यक्तिको महत्वाकांक्षा पूरा गर्न सरकार परिवर्तन गरेर देशलाई बन्धक बनाउनु हुन्छ । देश बन्न सुरु हुन लागेकै बेलामा यो सरकार परिवर्तनको जुन कुरा आएको छ, यो धेरै नै गलत बाटोबाट भएको छ । अब तीन महिना त फेरि सरकार बन्न लाग्छ । छिटो बने पनि अरु विभिन्न कारणले यसको असर एक वर्षसम्म पर्छ । अनि यो अवस्थामा सरकार बदल्ने कामले हिजो सुरु भएका सबै काम ठप्प हुन्छन् ।

यस्तै हो भने अविश्वासको प्रस्ताव नै ल्याउन किन लागेको होला त माओवादीले ?

देख्दा यो काँग्रेससँग मिलेर माओवादीले सरकार बनाउन खोजेजस्तो मात्र देखिएको छ । तर, यसभित्रको खेल अर्को छ । अहिले हामी देखिरहेका छौं । केही दिन अगाडि महाराष्ट्र दिल्ली गएका थिए । प्रचण्ड आफैँ जान नमिल्ने भएर उनले महाराष्ट्र पठाएका हुन् । त्यसको साथै शेरबहादुर देउवा पनि पुगेका थिए । यो मधेशवादी दलहरूको त कुरा गर्ने परेन । यी सबै एउटै लाइनमा छन् । यस कारण यो सामान्य कुरा होइन ।

ग्रीसको युद्धमा प्रयोग भएजस्तै भारतको ट्रोजन हर्स हो माओवादी । माओवादीलाई आफ्नो ठानेर जनता जब नजिक पुग्छन् अनि त्यो काठको घोडाबाट लडाकु निस्केजस्तो भारत निस्केर नेपालीलाई कब्जा गर्छ ।

प्रचण्डहरूले किन यो कदम चाले त भन्दा उनीहरू बाध्य छन् । हामीले बारम्बार भनिरहेका छौं माओवादीहरू भनेको नेपालको सन्दर्भमा 'ट्रोजन हर्स' हो । ग्रीसको लडाइँमा ट्रोजन हर्स प्रयोग भएको थियो । त्यहाँको युद्धमा शत्रुहरूले

घेरा हाल्छ । महिनौँ घेरा हालेर युद्ध गर्दा पनि आत्मासमर्पण गर्दैन अर्को पक्षले । त्यसबेला सिटी स्टेट हुन्थ्यो, वालहरू हुन्थे । धेरै गाह्रो थियो राज्य जित्न । अनि ती घेरा हालेर बसेकाहरू साँझ फर्किन्थे । माथि बुर्जाबाट हेर्दा तल घेर हालेर बसेका कोही हुन्नन् । तलै भर्दा पनि कोही हुँदैनन् । लडाइँ गर्न आएकाहरू सबै भागे भन्ने भान पर्छ । सबै भागेपछि त्यहाँ हेर्न जाँदा काठको पाँगा भएको ठूलो घोडा छोडिएको हुन्छ ।

ल, शत्रुले त यो घोडा पनि बिर्सेर गएछ भनेर रमाउँदै सबै माथिबाट भरेर गेट खोलेर त्यो घोडा भित्र ल्याउँछन् । शत्रुहरूले हारे भनेर खुसीयाली मनाउँछन् । रमाइलो गरेर बसेका हुन्छन् सबै । तर त्यो घोडाभित्र हात हतियारले सुसज्जित लडाकुहरू राखिएको हुन्छ । जितिसकेको रमाइलोमा भूमिरहेको बेला ट्रोजन हर्सबाट हतियारसहित लडाकु बाहिर निस्कन्छन् र सजिलै राज्य कब्जा गर्छन् ।

त्यसरी नै यो माओवादी भनेको भारतको 'ट्रोजन हर्स' हो । माओवादीलाई आफ्नो भन्ठानेर नेपाली जब नजिक पुग्छन् अनि त्यसबाट ट्रोजन हर्सबाट लडाकु निस्केजस्तै भारत निस्कन्छ । यो कुरा हामीले पहिलेदेखि नै भन्दै आएका हौं । यो अहिले आएर पनि प्रमाणित भयो । जब जब भारतलाई आवश्यक पर्छ तब यिनीहरूलाई प्रयोग गर्छ ।

काँग्रेसको बिषयमा त हामीले विद्यार्थी कालमै २०१२/१३ सालमै क्लास लिँदा खेरी नै भारतीय एकाधिकार पूँजी परस्त शक्ति हो भन्ने बुझेका हौं । भारतपरस्त भनेको राम्रो शब्दमा भनेको हो, त्यसको अर्थ पूजा गर्ने भन्ने लाग्छ । नराम्रो शब्दमा भन्ने हो भने यो एजेन्ट वा दलाल हो भन्ने अर्थ लाग्छ । किन त भन्दा नेपाली काँग्रेसले गरेका अहिलेसम्मका सन्धी सम्झौताहरू सबै भारतका पक्षमा छन् । उ जे गर्छ नेपाल भन्दा धेरै भारतको पक्षमा निर्णय गर्छ । भारतको प्रमुख सेवक नै हो काँग्रेस ।

मधेसवादी दलहरूको कुरा गर्नु हुन्छ भने यस्तो अनुहार देखिन्छ- मोहीयानी हक छैन, जमिन जोत्नेको गर्नु पर्यो, रोजगारी छैन, सिँचाईको बन्दोबस्त छैन, दहेज प्रथालाई हटाउन पर्यो भन्ने त्यहाँका जनताको माग हो । त्यो माग एक शब्द पनि उनीहरूको मागमा छैन । उनीहरूको मागमा भर्खरै नागरिकता पाएका विदेशीहरूलाई नेपाली सरहको नागरिकता दिनुपर्छ भन्ने छ । ती भर्खरै नागरिकता लिएकाले राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, प्रधानन्यायाधीश पाउनु पर्यो भन्छन् । अब तपाईं नै भन्नुस् यी मधेसी जनताका मान्छे हुन् कि भारतका ?

हाम्रोजस्तो सानो, गरिव र राजनैतिक चेतना नभएको देशमा त्यसरी नागरिकता दिने हो भने

भोलि त्यहाँका टाटा बिल्डिङ आएको चुनाव जित्छन् । अनि त्यसको परिणाम के होला ? के हुन्छ देशको अवस्था ? अहिले नै हामी आधा जनसंख्या छौं भनिरहेका छौं । यो अवस्थामा यहाँका नेताहरू पनि त्यस्तै भएको हुँदा कुनै पनि बेला देश उनीहरूको हातमा जाने अवस्था छ ।

त्यसकारण संविधान संशोधन गरेर उनीहरूको माग पूरा गर्ने भन्नुको मतलब देशलाई घात गर्ने नै हो । त्यसको विरोधमै जनता सचेत हुन जरुरी छ । भोलि होइन, आजै सडकमा जाऔं । **सार्वभौमिकताका विषयमा जनता पहिलेभन्दा अहिले बोल्ने भएका हुन् ?**

यो देशभक्तिको कुरा हो । जनताले बुझ्न थाले कि भारतले नेपाली जनताको लागि हैन कि सबै काम उसले आफ्नो हितमा गरिरहेको छ । दुईटा राज्य भएसम्म आ-आफ्नो हित खोज्नु स्वभाविकै हो । तर हाम्रो देशमा हाम्रो सरकारमा उसले उसको हित खोज्ने होइन नि । यहाँ त भारतले आफ्नो हित हेर्दा विरोध गर्यो भनेर हल्ला चलाइन्छ । ठीक छ उसले उसको हित हेर्ने हो, हामीले मानेका छौं तर, हाम्रो देशका लागि गर्ने काममा पनि भारतको हित हेर्नु पर्छ भन्नेहरूलाई दलाल नभनेर के भन्ने ? दुबैको विनविन हुने व्यापारजस्तो विषयमा लागू हुन्छ । तर जहाँ देशको हितको कुरा आउँछ आफ्नो देश र जनताको हित सोच्ने हो । अहिले प्रचण्डले र नेपाली काँग्रेसले जे गरिरहेका छन् त्यो न व्यापारको कुरा छ न देश हितको कुरा छ । जे भैरहेको छ सबै भारतको हितमा काम भैरहेको छ ।

हामीले आज मात्र हैन हिजैदेखि भन्दै आएको कुरा हो, उनीहरूलाई अगाडि राखेर भनेका छौं कि तपाईंहरू सबै काम भारतका निमित्त नै गर्नुहुन्छ, माओको नाम लिएर आफ्ना लागि काम गर्ने ट्रोजन हर्स बनाएको हो नेपालका माओवादीलाई भारतले । माओका लाईनमा पर्ने कुरा हुन् यी ? भनेर हामीले उनीहरूलाई बारम्बार सोधेका छौं ।

मनेपछि भारतको लागि काम गर्ने मान्छे हुन् प्रचण्ड ?

हो, उनी निमित्त हुन् । पहिले अँग्रेजहरूले दक्षिणबाट हमला गर्दा उनीहरू हारे । सिन्धुलीमा हारे इतिहास साक्षी छ । दक्षिणबाट आउँदा सजिलो छैन त्यसैले पूर्व पश्चिमबाट आफ्नो आधिपत्य राख्न माओवादीलाई निमित्त बनाएको हो ।

गएको केही महिना त भारत हारेको जस्तै देखिन्थ्यो, नेपाल सार्वभौम छ भन्ने साँच्चै अनुभूति हुँन्थ्यो, साँच्चै त्यस्तो भएको होइन ?

हो, भारत पछि हटिसकेको थियो । पछि नहटी नहुने अवस्था आएको थियो । तर फेरि उसले चाल बदल्यो । हामी

संविधानलाई मान्छौं भन्दै आयो । त्यो भनेको अब यो नेपालीहरूसँग टसल गरेर हुँदैन यिनीहरूलाई फेरि फकाउनु पर्यो भनेर फकाउन खोजेको हो । तर चाल चै त्यही हो । उसको पहिलेदेखि ट्रोजन हर्स माओवादी छँदै थियो, त्यसैलाई प्रयोग गर्यो ।

नयाँ बनाउने कुराले दिल्लीसम्म खुसीयाली बाँडिएको भन्ने समाचार आएका छन् । के-के खुसी जोडिन्छ सरकार परिवर्तनसँग भारतको ?

सबै खुसी त यहीँ नै छ नि उसको । त्यसैले त उ कुनै पनि हालतमा उसैको सरकार चाहिरहन्छ सधैं । यो सरकारले चीनसित नेपालका हितमा सम्झौता गर्यो । अब भारतले नाकाबन्दी लगाएर पनि नेपाललाई प्रेषित गर्नबाट रोक्न सकिदैन, गरिव बनाएर गुलाम बनाइरहन सकिदैन भन्ने उसले बुझ्यो । सरकार परिवर्तन गरेर आफ्नो आदेश मान्ने सरकार बनायो भने त हुन लागेको सबै खाले सम्झौता बन्द हुन्छ । उत्तरबाट खुलेका नाका पनि बन्द हुन्छ । रेलले नेपाललाई जोड्ने जुन योजना छ, त्यो पनि बन्द हुन्छ । पेट्रोलियम पदार्थ फेरि भारतबाट मात्र ल्याउनेगरी पर्खेर बस्नु पर्छ । यति बन्द गर्न सके नेपाल गुलाम भइरहन्छ भन्ने कुरासँग हो भारतको खुसी ।

अहिले भारतसँगको सम्झौता सन् २०१७ सम्मको रहेछ । अब फेरि १० वर्ष वा भारतले जे चाहन्छ त्यही गर्ने होला । यहाँको कर्मचारीतन्त्र यसरी बिकेको छ भन्ने कुरा म तपाईंलाई भनौँ - अस्ती नाकाबन्दी सुरु हुने बित्तिकै यातायात मन्त्रालयका, आपूर्ति मन्त्रालयका सबै बसेर छलफल हुँदा अहिले नै अरुसँग पनि पेट्रोलियम पदार्थ लिनु पर्छ भनेर निर्णय गरौं भन्दा त्यो आपूर्ति मन्त्रालय र आयल निगमले मानेनन् ।

यो निर्णय नभई ननिस्कने भनेर हामी बिहान १० बजेबाट राति ९ बजेसम्म बस्यौं । त्यो आयल निगमका कर्मचारीहरूको भारतीय दूतावासका कर्मचारीसँग कुरा भैरहेको थियो । आखिरमा अरु देशसँग पनि लिन सक्ने भन्ने लेख्न हामीले जोड गर्यौं । तर त्यो आयल निगमको कर्मचारीले त २०१७ सम्म सम्झौता भएको पत्र देखायो । यो कुरा त मन्त्रीलाई पनि थाहा थिएन । पछि यही चिठी चीनलाई देखाउँदा अन्य देशसँग किन्न सक्नेछ भन्ने शब्द नभएको, तर लिनसक्ने शब्द मात्र भएको देखेर चीनले पेट्रोल अनुदानमा दिएको हो, किनेर ल्याएको होइन । अब तल्लो वर्गको जनतासम्म हामीले यस्तो कुरा लिएर गएनौं भने, देश जोगाउन म धेरै अप्ठेरो देख्छु ।

चीनबाट सहयोग हुँदा सार्वभौमिकताको रक्षा मान्ने अनि भारतले

सहयोग गर्दा त्यो उल्टो हुने अलि नमिल्ने हेराई भएन र ?

यो हेराई होइन भोगाई हो । हामीले भोगेको कुरा गरेको । चीनतिरबाट कहिल्यै सिमाना मिचेर हाहाकार भएको कुरा सुन्नु भएको छ ? पहिले उत्तरमा सिमाना मिलाउन जाँदा हाम्रो सरकारले सकेसम्म उत्तरतिर जानु है भनेको रहेछ । उनीहरूले त्यसै गरेछन् । त्यो सीमाना मिलाउन जाँदा सबै लोजेष्टिकहरू उनीहरूले नै बन्दोबस्त गरेको थियो त्यो बेला । पछि चीन सरकारले यो थाहा पायो तर, उसले ठीकै छ हाम्रो देश ठूलो छ अलि अलि जग्गाले फरक पर्दैन भनेर पठाईदिए । यसले बुझिन्छ नि दुई देशबीचको फरक । त्योबेला नेपाली कर्मचारीहरू धेरै नै खुसी भएर आएका थिए । सार्वभौमसत्ता भनेको भित्री र बाहिरी कुनैपनि शक्तिसँग भुक्नु नपरेको होस् भन्ने कुरा हो । अब आफैँ सोच्नुस्, कस्तो भिन्नता छ भारत र चीनमा ।

ओली सरकारले सार्वभौमिकतालाई उच्च बनाएको छ भन्नुभयो, राष्ट्रियताका विषयमा बोल्न सकेको सरकार भन्नुभयो, अब त्यो त नरहने भयो । ओलीले अव के गर्नुपर्छ ?

सरकारले के गर्न चाहेको थियो र गरिरहेको थियो भन्ने कुरा जनतालाई बुझाउन सक्नुपर्छ । गरेका राम्रो कामको 'स्ट्याण्ड' लिने र तिनै कुरा लिएर जनतामा जानु पर्छ । अब जनता उठाउनु बाहेक अरु सम्भव नै छैन । तर, यो हाम्रो देशमा अविश्वासको प्रस्ताव पास नहुँजेलसम्म के हुन्छ भन्ने सकिदैन । नेपाली जनतामा एकखालको जागरण आउने हो कि, आफ्ना सांसदलाई जनताबाट प्रेसर पर्ने हो कि, जनताले प्रेसर दिएर यही सरकार राख्ने भन्ने हुन् कि, त्यतातिर ध्यान दिनुपर्छ । यो बेला मिडियाले धेरै ठूलो भूमिका खेल्न सक्छ ।

संसद बिघटन गरेर चुनावमा जाउँ भन्ने आवाज पनि उठेका छन्, के त्यो सम्भव होला ?

त्यस्तो गरेको भए ठीकै हुन्थ्यो । त्यो अस्ति नै गरिसक्नु पर्थ्यो । देश र सरकारलाई अप्ठेरो परेको कुनै पनि बेलामा देशलाई कसरी जोगाउने भन्ने एउटा प्रश्न छ । त्यसमा सरकारलाई अधिकार दिएको हुन्छ, संसद बिघटन गर्ने । त्यो भनेको जनता र देश बचाउने भरेको बन्दुकजस्तै हो । तर यो विषयमा सरकारले कति तयारी गरेको छ, त्यसले प्रभाव पार्छ । सेना प्रहरी सबैसँग तालमेल र जनताको विश्वास छ भने देश संकटमा पर्दा फिक्ने हतियार हो त्यो ।

यसैगरी पल्लियामेन्टका मान्छे धेरै किनियो भने, सिक्किममा जस्तो गर्यो भने, हामीले हेरेर बस्ने होइन कि हामीसँग जे जति तागत

छ त्यो लगाउनु पर्छ । 'फर दी सेक अफ दि पिपुल एण्ड कन्ट्री' मैले केहीदिन अगाडि नै यो कुरा भनेको हुँ । कि प्रधानमन्त्रीसँग यस्तो बिकल्प बाँकी रहन्छ भनेर ।

अब नयाँ सरकार बन्यो भने तपाईंले देखेका बिग्रने कुरा के के हुन् ?

देशका हित बिपरितका असमान सन्धीहरू हुन्छन् । त्यसको विरोधमा जनता कसरी उठ्ने हो त्यसमा निर्भर गर्छ । अब भारतसँग मात्र लिने, अझ त्यो भन्दा धेरै वर्ष भारतबाट मात्र लिने ? भन्न सक्छन् ।

पेट्रोलियम उत्खनन हुन लागेका कुराहरू सबै रोकिन्छन् । रेल मार्गका कुरा सबै रोकिन्छन् । उत्तरसितका सबै सम्झौता सके काट्छन् नसके पछि गर्ने गरी भनी थाती राख्छन् । सार्वभौमिकता भन्ने कुरा सबै ओभरलमा पर्छ । देश हिजो जस्तै विकासमा वर्षौँ पछि धकेलिने अवस्थामा जान्छ ।

चीनका माओको नामको पार्टीले किन यस्तो गर्यो होला त ?

एक त माओवाद भनेर जो भन्छन् । तर माओका समकक्षीले नै अब हामीले पनि माओवाद भन्नुपर्छ भन्दा माओले अस्वीकार गर्नुभयो । म मार्क्सवादी लेलिनवादी हो, मेरो कुनै वाद छैन भन्नुभयो । वाद भन्नुको मतलब सार्वभौम सत्य हुन्छ । कुनै पनि सामान माथी फ्याँक्दा त्यो तल भर्छ । त्यो संसारको जुनसुकै ठाउँमा गए पनि हुन्छ । सबै ठाउँमा लागू हुन्छ । तर, माओत्सेतुङको विचारलाई त्यस्तो वाद मान्दैनन् चिनियाँहरूले पनि । सबै ठाउँमा लागू हुँदैन, चीनको क्रान्ति भनेको भण्डै भण्डै किसान क्रान्ति हो । उनीहरूले वादको रूपमा लिएनन् । माओत्सेतुङको विचारधाराको रूपमा लिए । चीनको कम्युनिष्ट पार्टीले पनि र माओ आफैले पनि मेरो वाद भनेर मान्नु भएन । यो नभएको कुरालाई उनीहरूले कहाँबाट ल्याए भने अमेरिकाको एकजना रिसर्चरले आफ्नो थिसिसमा लेख्यो र युनिभर्सिटीमा राखिदियो । त्यसैलाई यिनीहरूले माने । भारतले यसलाई मान्नुको कारण चाहिँ अब यिनीहरू चीनको विचारधारालाई मान्नुको कारणले के हो भने मियाँ के जुता मियाँ के सरपर भने भैँ हो ।

नेपाल चीनसँग नजिक भयो भने माओकै नाम जोडिएको

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

अस्थिर राजनीतिको विकल्प के हुनसक्छ ?

विवेक

माओवादी ओरालो लाग्ने क्रम जारी छ । दश वर्ष सशस्त्र संघर्ष गरेर आएको माओवादी २०६२ सालमा शान्ति प्रक्रियामा आएको बेलाको स्थिति बेग्लै थियो । २०६४ सालको पहिलो संविधानसभा निर्वाचनमा सबभन्दा ठूलो पार्टी पनि बन्यो । यो एक दशकभित्र माओवादी फुट्दै र जुट्दै कमजोर अवस्थामा पुग्दैछ । कुनै बेला सेनाविना कम्युनिष्ट पार्टी हुनै नसक्ने दाबी गर्दै अन्य कम्युनिष्ट पार्टीको आलोचना गर्ने माओवादीसँग न अहिले सेना छ न ऊसँग मार्क्सवादी विचार बोकेका जुभारू कार्यकर्ताहरू नै छन् । अहिले माओवादीमा पदको निम्ति मरिहते गर्ने कार्यकर्ताहरू र हिजो प्रचण्डकै कार्यशैलीलाई लिएर सत्तोसराप गर्ने पार्टी एकताको नाममा आएका केही भ्रूण्डहरू छन् । पूँजीवादको दलदलमा फसेको माओवादीको ओरालो लाग्ने क्रम यतिकै रोकिने देखिदैन । यसैबाट विक्षिप्त भएका प्रचण्डले भारतीय इसारामा सरकारको समर्थन फिर्ता लिए र नेकासँग मिलेर केपी ओलीविरूद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गरे ।

अविश्वासको प्रस्तावमाथि साउन ६ गतेदेखि संसदमा छलफल हुँदैछ । सत्ता गठबन्धनको मुख्य घटक माओवादीले समर्थन फिर्ता लिएपछि सरकार अल्पमतमा पयो । अल्पमतको सरकारसँग अब दुईवटा विकल्प बाँकी छन् - पहिलो, अविश्वासको प्रस्तावको सामना गर्ने

र दोस्रो, राजीनामा गर्ने । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले पहिलो विकल्प रोजे ।

प्रम ओलीविरूद्ध अविश्वास प्रस्ताव दर्ता भएपछि कानुनविदहरू पनि विभाजित भएका छन् । कानुनविदहरू आ-आफ्नो आस्थाअनुसारको दल अनुकूल संविधानको व्याख्या गर्दैछन् । नेका र माओवादी पक्षधर वकिलहरूले नयाँ सरकार गठन गर्न धारा २९८ ले कुनै बाधा नपर्ने सुझाव दिए भने एमाले निकट कानुन व्यवसायीहरू अविश्वास प्रस्ताव पारित भएपछि पनि धारा ७६(७) बमोजिम केपी ओलीले संसद विघटन गर्नसक्ने, धारा २९८ मा नयाँ सरकार गठनको कुनै प्रावधान नभएको हुँदा संविधान संशोधन वा बाधा अडकाउ फुकाउनु पर्ने सुझाव प्रस्तुत गर्दैछन् । देशको राजनैतिक सङ्कटको निकास दिनुपर्ने कानुनविदहरू स्वयं पक्ष विपक्षमा बहसमा उत्रेपछि सङ्कट गहिर्दै जाने सङ्केत देखापरेको छ ।

केही कानुनविदहरूले भनेझैं के अहिले केपी ओलीले संसद विघटन गर्नसक्छन् अथवा के नयाँ सरकार गठन सम्भव छैन ? संविधानको धारा ७६ प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनपछि मात्रै लागू हुने प्रावधान हो । उपधारा (२) मा संसदमा बहुमत प्राप्त दलका नेतालाई प्रधानमन्त्री नियुक्त गर्ने, त्यसरी नियुक्त प्रधानमन्त्रीले तीस दिनभित्र विश्वासको मत लिनुपर्ने र विश्वासको मत लिन

नसकेमा उपधारा (७) बमोजिम संसद विघटन गर्नसक्ने व्यवस्था छ । निर्वाचित प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिन असफल भएमा संसद विघटनलाई उचित विकल्पको रूपमा संविधान निर्माताहरूले कल्पना गरेका थिए । अविश्वास प्रस्ताव पारित भएको अवस्थामा उसले संसदको विश्वास गुमाइसकेको र विपक्षी दलले वैकल्पिक सरकार दिने निश्चित गरेको अवस्थामा त्यो प्रावधान लागू हुन्छ भनेर सोच्नु उपयुक्त हुँदैन ।

असार २९ गते केपी ओलीविरूद्ध संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गर्नुअघि त्यो सम्भव थियो किनभने संसदीय व्यवस्थामा प्रधानमन्त्रीसँग भरेको बन्दुक हुन्छ भने मान्यता छ । तर विपक्षले वैकल्पिक सरकार बनाउने योजनासहित अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गरिसकेको अवस्थामा विघटनको विकल्प रोजेमा त्यो संविधानसम्मत नहुनेमात्र होइन त्यसले केपी ओली र सिङ्गो एमालेमाथि सत्ता लिप्साको आरोप लाग्ने र त्यो एमाले स्वयंको लागि प्रत्युत्पादक हुने देखिन्छ ।

दोस्रो, अविश्वासको प्रस्ताव पारित हुनेबित्तिकै यो सरकार कामचलाउ सरकारमा रूपान्तरण हुनेछ । सिद्धान्ततः कामचलाउ सरकारले बजेट पेश गर्ने, विधेयक पास गर्ने, राजदूत, उपकुलपति, न्यायाधीश नियुक्त गर्नेजस्ता कुनै पनि नीतिगत निर्णय गर्न मिल्दैन । त्यो सरकारले प्रशासनिक काममात्रै गर्नसक्दछ ।

संसदको विश्वास गुमाइसकेको प्रधानमन्त्री सरकारमा बसिरहन नैतिक रूपले पनि मिल्दैन । संविधानले सरकार शून्यताको कल्पना नगरेको स्थितिमा नयाँ सरकार गठन गर्नसक्दैन भन्ने तर्क उचित देखिदैन । धारा २९८ मा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएमा वा विश्वासको मत लिन नसकेमा प्रधानमन्त्री रिक्त हुने भनिएको हुँदा नयाँ सरकार गठन नहुने भन्ने प्रश्न जायज मान्न सकिदैन ।

नयाँ सरकार गठनको लागि संविधान संशोधनको विकल्पमा जाने हो भने त्यो सहज हुने छैन किनभने केही शिथिल भएका मधेसी दलहरू पुनः आन्दोलनको तयारीमा जुटेका छन् । संविधान संशोधन गर्ने हो भने आन्दोलनरत मधेसी दलहरूको माग सम्बोधनविना सम्भव हुँदैन । लामो समय लिएमा एमाले वा नेकाको नेतृत्वमा नयाँ सरकार गठनको सम्भावना पनि उत्तिकै देखिन्छ । सम्भवतः एमाले यही विकल्प खोज्दैछ । यसले एमालेलाई क्षणिक फाइदा भए पनि देशले ठूलो मूल्य चुकाउनु पर्नेछ किनभने अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएकै दिनदेखि देशले नयाँ राजनैतिक कोर्स लिनेछ ।

अहिले हामी गणतन्त्रलाई मात्रै संस्थागत गर्न गइरहेका छैनौं । हाम्रो व्यवहार, आचरण सबै क्षेत्रमा प्रजातान्त्रिक मूल्य मान्यताअनुरूप व्यवस्थित गर्न पनि गइरहेका छौं । कानुनविदहरू दलगत स्वार्थको

अनुकूल बहसमा उत्रेमा हामीले मूल्य मान्यतालाई जोगाउन सक्दैनौं ।

ओलीको लागि कुन विकल्प उपयुक्त हुन्छ ?

१) नयाँ सरकार निर्वाचन प्रयोजनकै लागि हो । अविश्वासको प्रस्तावको छलफलमा भाग लिएर एमाले सांसदहरूले आफ्नो सरकारको औचित्य पुष्टि गर्दै संसदलाई निर्वाचनको मञ्च बनाउँदै माओवादीलाई नैतिक संकटमा पारेर निर्वाचन आफ्नो अनुकूल पार्न सक्ने अवसरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

२) अहिले माओवादीभित्र सरकार विघटनबारे एकमत छैन । त्यसको दोष माओवादीलाई दिएर अन्योलमा परेका कार्यकर्ताहरूको मन जित्ने एमालेलाई अवसर पनि हो यो ।

३) नेका, एमाले र एमाओवादी सबैको लागि बजेट पारित गर्नुको विकल्प छैन । ओली सरकार विस्थापन नहुँदै बजेट पारित भएमा ओलीले अविश्वास प्रस्तावमाथि छलफल अघि नै संसद विघटन गरेर नयाँ निर्वाचनमा जान सक्ने डर पनि नेका र माओवादीमा देखिन्छ अथवा एमालेले बजेट पास हुनेबित्तिकै संसदमा आफ्नो पक्षमा बहुमत भएको व्याख्या गरेर संसद अवरूद्ध गरेर अविश्वासको प्रस्तावमाथि छलफल नै गर्न नदिने दाउ

हुनसक्ने बुझाइ पनि नेका र माओवादीमा रहेको पाइन्छ ।

४) केपी ओलीलाई विपक्षी दलहरूभन्दा आफ्नै दलभित्रका माधव नेपाल र भलनाथ खनाल गुटले सताइरहेका छन् । अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएर पनि सत्तामा टाँसिरह्यो भने दलभित्रै अन्तरविरोध चर्किनेछ । त्यसबेला ओली गुट पार्टीभित्रै कमजोर बन्नसक्छ । किनभने सरकार कामचलाउ हुनेबित्तिकै प्रचण्ड एमालेभित्रका नेपाल र खनालसँग निकट हुने सम्भावना छ । त्यसैले केपी ओली संसदमा आफ्नो सरकारको कामबारे विस्तृत कुरा राखेर बिदा लियो भने पार्टीभित्र र बाहिर पनि राम्रो छवी हुनेछ र पछिको लागि ओलीलाई नै फाइदा पुग्नेछ ।

भारतले गरेको नाकाबन्दीविरूद्ध ६ महिनासम्म अडान लिएर नेपाली जनताको शिर झुक्न नदिएको, चीनसित पारवहनलगायत विभिन्न सन्धि गरेको र देखाउनुकै लागि भए पनि लोककल्याणकारी बजेट पेश गरेर जनतामा केही आशा दिने ओली सरकारमाथि अब सत्ताको लागि आनाकानी गरेर सत्तालिप्साको आरोप लाग्यो भने ओलीको उचाइ घट्नेछ । अविश्वास प्रस्तावबारे बोल्दै प्रस्तावमा मतदान अघि राजीनामा दिएमा उचित हुने देखिन्छ ।

२०७३।४।३

नेवारी चाडपर्व

चाडवाड भन्ने विषयमा नेवारी जाति मध्ये काठमाडौं उपत्यकामा बढी देखिन्छ । नेवारी जाति भएपनि अन्य जिल्ला काठमाडौं उपत्यकामा जस्तो चाडवाड मानेको देखिदैन । यस उपत्यकामा भगवान विष्णुको दश अवतार देखि महादेव, सीता, पार्वती, महालक्ष्मी, महासरस्वतीका अवतारदेखि सम्पूर्ण देवदेवताहरूको गुणगान गरी चाडपर्वहरू मानिआएको छ । यसो विचार गर्दा नेवारी जातिहरूले मात्र किन धेरै चाडवाडहरू मानिरहेको भन्ने प्रश्नमा विभिन्न कारण मध्ये मल्लकालीन काठमाडौं उपत्यकामा धेरैजसो मल्ल राजाहरू नेवार नै थिए । त्यस समयमा जनसंख्या पनि कमै थिए । खेतीपातीहरू धेरै थिए । लिच्छवी र मल्लकालका राजाहरू धेरै भलादमी र धार्मिक थिए । जनताको सुखी नै आफ्नो सुखी र जनताको दुःख नै आफ्नो दुःख सम्झी उद्योग, कारखाना, ललितकला (काफ़कला, धातुकला, मूर्तिकला, चित्रकार, ढुंगाको मूर्तिकार) धेरै विकास भई र शिल्पकारहरूलाई सम्मान गर्थे भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख छ । विश्वमानचित्रमा त्यो

समयमा नेपालमा जस्तो शिल्पकारहरू अरु कुनै राष्ट्रमा थिएन ।

मानदेव, अंशुवर्मा, लिच्छवी राजाहरूको समयमा नेपाललाई स्वर्ण युग भनिन्छ । त्यस्तै मच्छिन्द्रमल्ल, जयस्थिति मल्ल, सिद्धिनरसिंह मल्ल, आदि राजाहरूले जनतलाई धेरै सुख दिएका थिए । विदेशीहरू नेपालमा बस्न कडा नियम थियो । अन्नबाली धेरै र हिन्दु र बौद्ध धर्म बढी मान्ने भएकोले चाडपर्वहरू पनि बढी मान्न थाले । वैज्ञानिक औजार नभएकोले कृषि काम परिश्रमबाट चलाएर धान रोप्ने काम सकेपछि आरामको लागि पनि धेरै चाडपर्वहरू मान्न थालेको हो । हरेक महिनाको संक्रान्तिमा भोज पालो पालो गरी खान्थे । हरेक महिनाको पूर्णि पूजा भनेर भोज खान्थे । हरेक महिना संक्रान्ति गुठी, हरेक महिनाको पूर्णिमा गुठी, भोटो जात्राको गुठी, कृष्ण जात्रा गुठी, गणेशजात्रा गुठी, मच्छेन्द्रनाथ जात्रा गुठी, भजन खलः गुठी, फागु पूर्णिमा गुठी, गुंलाधर्म गुठी अन्यअन्य गुठीहरू संचालन गरी श्रावण कृष्णपक्ष चतुर्दशीको घण्टाकर्ण देखि जेठ महिनाको

शुक्लपक्ष अष्टमी सिथि नखः सम्म बारम्बार भोजहरू चाडवाडहरू मानिरहन्छ ।

त्यस्तै अष्ट भैरव (महाकाल भैरव, पचली भैरव, ज्ञान भैरव, काल भैरव, बाघभैरव, टिका भैरव, वटुक भैरव, स्वेत भैरव), नवदुर्गा (महालक्ष्मी, महासरस्वती, महाकाली, चामुण्डा, चण्डेश्वरी,

स्वेतकाली, रक्तकाली, विजेश्वरी, उग्रचण्डी) सबै देवताहरू पूजा गर्छन् । हरेक चाडवाड, जात्रा, नखतीहरू अलग अलग रहस्य छन् ।

नेवारीहरूले मानेका चाडवाडहरूको सुरुदेखिको रहस्य निम्नुसार छन् ।

१) घण्टाकर्णः नेवारी जातिमा चाडवाड सुरु हुने घण्टाकर्ण साउन कृष्णपक्ष चतुर्दशीका दिन हो । यो त्रेतायुग सुरुको समय थियो । घण्टासुर दैत्यले कसैको हातबाट मर्नु नपर्ने, हतियारबाट मर्नु नपर्ने मनुष्य, देवगणबाट मर्नु नपर्ने भनी ब्रम्हाबाट बरदान पाई सारा देवगण, ऋषिमुनीहरू मानिस

लगायत अन्य स्थानमा आतंक मचाई विनासको र त्रासको वातावरण सृजना गरेका थिए । अति भयभितका कारण विष्णु भगवान सुनिलो भ्यागुतोको अवतार लिई घण्टासुर दैत्यको दरवारमा गई तँलाई मार्ने म यहाँ छु भनी

धम्की दिँदा त्यो भ्यागुतोलाई कुल्चिँदा फुट्ट उफ्री फेरि धम्की दिए । तँले मलाई छुन पनि सक्दैन । तेरो काल नजिक छ, ल आइज भनी धम्की दिएर घण्टासुर दैत्य रिसले चुरचुर भई भ्यागुतोलाई लखेट्दै हिँडे । त्यो समयमा रासायनिक मल थिएन र किसानले खेती मलको लागि खोला छेउमा कालोमाटो फिक्री पछि हिलोले त्यतिकै छोपेर जान्थे र सुनको भ्यागुतोले त्यही ठाउँमा घण्टासुर दैत्यलाई डगुराए । भ्यागुतो त्यो खाल्टोको छेउमा पसेर दैत्यलाई फेरि धम्काए, तेरो तागत छ भने मलाई कुल्चिन आउ भनेपछि त्यो घण्टासुर दैत्यले रिसले दुइटै खुट्टाले उफ्री कुल्चिन जाँदा त्यही कालोमाटो फिक्रेको हिले खाल्टोमा डुवेर मयो । यो कुरा विष्णु पुराणमा उल्लेख छ ।

भ्यागुतोले घण्टासुर दैत्यबाट सारा मानव देवगणलाई रक्षा गरेकोले श्रावण कृष्णपक्ष चतुर्दशीको दिनमै मारेको र गुंला पूर्णिको दिनमा भ्यागुतो अवतार छोडी बिदा लिएको दिन भएकोले त्यो दिन नेवारी जातिले भ्यागुतोलाई भात खुवाउने गरेको पाइन्छ । सुख्खा रोटी, गोडागुडी पकाएको,

- इन्द्र बहादुर महर्जन

अलिकति भात, मासुको टुक्रा केराको पातमा राखी झ्यालको दायाँबायाँ, दैलोको दायाँबायाँ, कौशीमा, खेतबारीमा, अन्य मन्दिरमा चढाउने गर्छन् । चढाउँदा पूजा गरी धुप बाली, चामल, अबिर सबै प्रकारले पूजा गर्छ र त्यस्ता अन्य दैत्यहरूबाट सुरक्षाको लागि हातमा जने बाँदछन् । घण्टाकर्णको दिनमा घण्टासुरको पुतली बनाएर लुगा लगाई नर्कटको ३ वटा मुद्रामा बाँधी घिसारेर लगी खोल्सो र दोबाटोमा फालिन्छ । घरमा पुतलीको खेलौना बनाएको छ भने त्यो पनि नर्कटको मुद्रामा भुण्ड्याइन्छ । घण्टाकर्णको दिनदेखि दैत्य शक्ति घट्दै जाने किंबदन्ती छ ।

नेपाल.....

शक्तिलाई प्रयोग गरी क्षतबिक्षत गरेर देखाइदिन्छु भनेर माओको नाममा यिनिहरुको माओवादी जन्माएको हो । माओको नाम लिएर देश धुजा धुजा पार्न तयार गरिएको शक्ति हो यो । यिनीहरुले जनतालाई त उपयोग गरेर रगत बगाउने काममा मात्रै 'युज' गरेका हुन् । यिनीहरु कम्युनिष्ट पनि होइनन् र माओवादी पनि होइनन् । यदि यिनीहरुले कम्युनिष्ट सिद्धान्त मानिदिएको दुईचोटी सरकारमा आउँदा कामदारहरुको हक हितको बिषयमा कुरा गर्न पर्ने थियो । तर, तिनिहरुले एउटा पनि कुरा उठाएनन् र कुनै कानुन बनेनन् । कामदार जनताका पक्षमा प्रस्ताव पनि ल्याएनन् । यी सबै कुराबाट के थाहा हुन्छ भने यी कम्युनिष्ट होइनन् । कम्युनिष्टको नामबाट जनतालाई छलछाम मात्र गरेका हुन् ।

बेलायतमा एक पटक सुनका सक्कली सिक्का मास्न नक्कली सिक्का प्रयोगमा ल्याइएको थियो । यसलाई 'ग्राम्स अफ ल' भनिन्छ । एलिजाबेथको पिरियडमा दुईटा सिक्का चल्थ्यो । एउटा सुनको र अर्को चाँदीको

। त्यसको कन्टेन्ट भ्याल्यु र फेस भ्यालु भन्ने हुन्छ । सुनको दुवै भ्यालु बढी हुँदै गएकोले बजारमा गएका सुनका सिक्का सबै गालिन थाल्यो । अनि सुनको सिक्का नै हराउन थाल्यो यो कुरा निर्णायक ठाउँमा पुग्यो । यो के भएको बजारमा जति सुनको सिक्का पठाए पनि सबै हराउँछ चाँदीकै मात्र देखिन्छ भनेर अर्थशास्त्री ग्रामसन्सलाई बोलाएर राजाले सोधे । ग्रामसन्सले के भने भने नक्कली र सक्कली मुद्रा एकै पटक चलाएपछि नक्कलीले सक्कलीलाई आउट अफ मार्केट गर्छ यो त्यही भएको हो भने । हो, हाम्रो देशमा पनि यहाँको सच्चा कम्युनिष्टलाई हराउन भारतले खडा गरेको नक्कली सिक्का हो माओवादी ।

सक्कली सिक्का आफ्नो कब्जामा ल्याउन नक्कली सिक्का चलाएजस्तै यहाँका सच्चा कम्युनिष्टहरु मास्न भारतले खडा गरेको नक्कली सिक्का हो माओवादी । तर अब चुप लागेर बस्ने होइन, यो चिर्न सबै लागि रहनु पर्छ । यिनिहरुको भण्डाफोर गर्न ।

अविश्वासको.....

तीन दलको बैठक पनि आज दिनको १२ बजे बस्ने भएका छन् ।

ओली सरकारले बजेट विधेयक २ तिहाई भएमा अविश्वास प्रस्ताव फेल हुने र विधेयक असफल भएमा नयाँ आउने सरकालाई अफ्ठ्यारो हुने भएपछि अब प्याकेजमा सहमति खोज्ने भन्दै नेकाका नेता रामचन्द्र पौडेललाई

केन्द्रले नयाँ प्रस्ताव पेश गर्न लगाएको छ ।

नयाँ प्याकेज अनुसार अविश्वासको प्रस्ताव फिर्ता लिने र सरकारबाट राजीनामा गर्न लगाउने । यो प्रस्ताव अनुसार अविश्वास प्रस्ताव फिर्ता लिन बाध्य हुनेछन् तर राजीनामा बाध्य नहुन सक्छ भनी राजनीतिक बृतमा चर्चा चलेको छ ।

जनसेवा.....

उत्कृष्ट शिक्षक रामचन्द्र महर्जन

उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई पनि छात्रवृत्ति तथा पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

उत्कृष्ट शिक्षकमा रामचन्द्र जनसेवा उच्च माविले राम्रो शिक्षकलाई सम्मान गर्ने क्रममा २०७२ मा उत्कृष्ट शिक्षकमा निमावि शिक्षक रामचन्द्र महर्जनलाई सम्मान पत्र प्रदान गरी सम्मान गरिएको थियो ।

त्यसैगरी पूर्व प्रधानाध्यापक बृद्धि बहादुर महर्जनले तहगत उत्कृष्ट शिक्षकहरुलाई सम्मान गरिएको थियो ।

जसमा पूर्व प्राथमिकमा केवल केशरी महर्जन, प्राथमिक तहमा विष्णुमाया भण्डारी, निम्न माध्यमिक तहमा रामचन्द्र महर्जन, माध्यमिक तहमा विना महर्जनलाई

पुरस्कृत गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा कक्षा बालविकासदेखि कक्षा ५ सम्म उत्कृष्ट तीन स्थान प्राप्त गर्न सफल विद्यार्थीहरुलाई हेमकुमारी सुवालले संस्थापक स्व. श्री नन्दलाल महर्जनद्वारा स्थापित 'विश्वनाथ पुरस्कार' प्रदान गर्नुभएको थियो । कक्षा ६ देखि १० सम्मका लाई 'प्रज्ञा पुरस्कार' माधवलाल महर्जन, कक्षा १ देखि १० सम्म छात्र/छात्राहरु मध्ये सर्वोत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्न सफल कक्षा २ की रेमिसा चौधरी (९३.८१) लाई 'शक्रराम स्मृति प्रतिभा पुरस्कार' रामदेवी महर्जनले प्रदान गर्नुभएको थियो ।

एसएलसी २०७२ मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने छात्र/छात्रालाई 'वीरन्वी-मोतिमाया

पुरस्कार' पूर्व प्रधानाध्यापक बुद्धशरण मानन्धर, 'डिग्रा नन्दबहादुर न्हुच्छे' थकौं पुरस्कार' शेखर डंगोलले, 'माइकल ए. लायन्स पुरस्कार' विज्ञान विषयमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने शेर बहादुर बोहरा, खगेन्द्र जोशी, सिम्न श्रेष्ठलाई हेमकुमारी सुवालले, 'जनसेवा शिक्षक-कर्मचारी कल्याणकारी कोष पुरस्कार' नियमित कक्षा हाजिर हुने विद्यार्थीहरुलाई सानुकुमारी भण्डारीले प्रदान गर्नुभएको थियो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष खगेन्द्र राईको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा प्राचार्य नन्दकुमारी महर्जनले स्वागत गर्दै विद्यालयको प्रगति विवरण र शैक्षिक गतिविधि प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

जनाधार सामुदायिक क्याम्पस व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष माधवलाल महर्जनले पनि कलेज र विद्यालयको प्रगतिबारे बोल्नुभएको थियो ।

नेपालमा.....

जिल्लाको प्रकृति, जिल्ला समन्वय समितिको संरचना र विद्यमान स्थानीय निकायको संख्याको अनुपातलाई आधार मानेको छ ।

विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, विज्ञ तथा सरोकारवालागणत करिव ७ सय जनासँगको छलफलपछि पाँच वटा आधार तयार पारेर स्थानीइ तहको अधिकतम संख्या निकालेको आयोगका प्रवक्ता डा. हरि पौडलले जानकारी दिए ।

अायागले गल गाउँपालिकाका लागि हिमाली भागमा १५ हजार, पहाडी भागमा २५ हजार र तराईमा ५० हजार जनसंख्या तोकेको छ । यस्तै, आयोगले नगरपालिकाका लागि हिमाली भागमा २० हजार, पहाडी भागमा ३५ हजार, तराईमा ७५ हजार र काठमाडौँ उपत्यकामा ९५ हजार नजसंख्या तोकेर स्थानीय तहको अधिकतम संख्या निर्धारण गरेको हो ।

आयोगले पहाडी जिल्लाका सदरमुकामका नगरपालिकाका लागि ४५ हजार तथा तराई र भित्री मधेसका जिल्ला सदरमुकामका नगरपालिकाका लागि ९५ हजार जनसंख्या तोकेको छ ।

आयोगका अध्यक्ष बालानन्द पौडेलले संख्या उल्लेख्य रुपमा घट्ने भएपनि स्थानीय तहबाट स्थानीय जनताले अहिलेको भन्दा सजिलोसँग सेवा पाउने दावी गरे ।

कीर्तिपुर.....

तथा सुपरीवेक्षण कार्यालय, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला शिक्षा कार्यालयले पूर्वाधार तयार पार्न सहयोग गरेको थियो ।

कीर्तिपुर नगरपालिकामा अब १५-६० वर्ष सम्ममा ९८.२% साक्षर रहेको, एक घर एक चर्पी रहेको र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले घरदैलो अभियान गरी खोप दिएको आधार मानेको थियो ।

घोषणा सभा अधि विभिन्न स्थानबाट नगाउँ दोबाटोमा भेला भई य्वाली निकालिएको थियो ।

कार्यक्रममा आमा/महिला समूहको ब्यानर सहित उल्लेख्य उपस्थिति थियो ।

यशस्वीजंग स्मृति दिवस तथा प्रतिष्ठानको साधारण सभा सम्पन्न

चोभार । यशस्वीजंग कार्कीको स्मृति दिवस तथा यशस्वीजंग कार्की स्मृति प्रतिष्ठानको साधारण सभा चोभारस्थित आदिनाथ माविमा साउन १ गते शनिबार सम्पन्न भयो ।

प्रमुख अतिथि सांसद राजेन्द्र कुमार केसीले कामधेनु माविका ४, खोकनाका ८, आदिनाथका ११ र टौदहका ३ जना विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले सानै उमेरमा निधन भएका यशस्वीजंग कार्कीको स्मृतिमा प्रतिष्ठान स्थापना गरी सामाजिक र शैक्षिक क्षेत्रमा सेवा गर्नेलाई पुरस्कृत तथा कार्यक्रम गर्न प्रशसनीय कार्य

हो भन्नु हुँदै प्रतिष्ठानलाई आफ्नै तर्फबाट सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

विशेष अतिथि किशोर बहमादुर थापाले प्रतिष्ठानले गर्दै आइरहेको सामाजिक क्रियाकलापलाई प्रशंसा गर्दै अझ सक्रिय हुन शुभकामना दिनुभयो ।

कार्यक्रममा नेपाल इन्जिनियर्स श्रीमती संघकी टुना थापा, कालिन्चोक भगवती गण चोभारका दुर्गा प्रसाद भट्टराई, आदिनाथ माविका प्रधानाध्यापक जुजुभाई महर्जनले शुभकामना दिनुभएको थियो ।

यशस्वीजंग कार्कीको सम्भ्रनामा १ मिनेट मौन धारण गरी पुष्प गुच्छा, माल्यार्पण

गरी स्मृतिको शुभारम्भ गरेको थियो ।

कार्यक्रममा प्रतिष्ठानको आ.व. २०७२/०७३ को वार्षिक प्रतिवेदन सचिव विवेक कार्कीले र आर्थिक प्रतिवेदन कोषाध्यक्ष श्रीनाथ रिजालले पेश गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा सुरेन्द्रजंग कार्कीले स्वागत मन्तव्य राख्दै प्रत्येक वर्ष साउन १ गतेलाई स्मृति दिवस मनाउने र विद्यार्थीलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको जानकारी दिनुभयो ।

कार्यक्रम प्रतिष्ठानका अध्यक्ष प्रशजंग कार्कीको सभापतित्वमा भएको थियो ।

स्ववियु चुनाव फागुन १४ मा तोकियो

काठमाडौँ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयले स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन (स्ववियु) चुनावको मिति तोकेको छ । आइतबार बसेको त्रिवि सभाको बैठकमा विद्यार्थी नेताहरुलाई पनि बोलाइएको थियो ।

स्ववियु चुनावमा उमेर विवाद मिलाउन शिक्षाध्यक्ष सुधा त्रिपाठीको संयोजकत्वमा एक समिति पनि गठन गरिएको छ । समितिमा गंगाबहादुर थाप र भिसीले तोकेको एक व्यक्ति सदस्य छन् । समितिमा

संगठनहरुले त्रिभुवन विश्वविद्यालयलाई छिटो चुनाव गराउन दबाव दिँदै आएका थिए । त्रिवि सभाको बैठकमा विद्यार्थी नेताहरुलाई पनि बोलाइएको थियो ।

स्ववियु चुनावमा उमेर विवाद मिलाउन शिक्षाध्यक्ष सुधा त्रिपाठीको संयोजकत्वमा एक समिति पनि गठन गरिएको छ । समितिमा गंगाबहादुर थाप र भिसीले तोकेको एक व्यक्ति सदस्य छन् । समितिमा

नेविसंघ, अनेरास्ववियु र अखिल क्रान्तिकारीका अध्यक्षहरुलाई पनि राख्ने छलफल चले पनि सहमति भइसकेको छैन ।

समितिलाई एक महिनाभित्र प्रतिवेदन बुझाउने समय अवधि दिइएको छ । स्ववियु चुनावमा २८ वर्षभन्दा माथिका व्यक्तिहरुलाई भाग लिन नदिन अनेरास्ववियु र अखिल क्रान्तिकारी सहमत भएपनि नेविसंघले विरोध जनाएको छ ।

यातायात कार्यालयका नायब सुब्बा घुस लिँदै गर्दा पक्राउ

काठमाडौँ । बागमती यातायात व्यवस्था कार्यालय ललितपुरमा कार्यरत एक प्राविधिक नायब सुब्बा घुस रकमसहित पक्राउ परेका छन् । अख्तियार दुरुपयोग

अनुसन्धान आयोगको टोली सूर्यबज्र बज्राचार्यलाई पक्राउ गरेको हो ।

बागमती यातायात व्यवस्था कार्यालय, एकान्तकुनामा कार्यरत प्राविधिक बज्राचार्यले

लाइसेन्स नवीकरण गरिदिने भनेर सेवाग्राहीसँग १५ हजार रुपैयाँ घुस रकम माग गरेका थिए । अख्तियारको टोलीले उजुरीको आधारमा उनलाई पक्राउ गरेको हो ।

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालयका लागि घर, कोठा भाडामा लिने सम्बन्धी

सूचना

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालयको एकीकृत सम्पत्ती कर प्रणाली कार्यान्वयनका लागि कम्तिमा ४०० बढीमा ६०० वर्ग फिटसम्म कोठाको भित्री क्षेत्रफल भएको घर भाडामा लिनु पर्ने भएको हुँदा भाडामा दिन इच्छुक घरधनीहरुले यो सूचना प्रकाशित मितिले ७ दिनभित्र तपशिल बमोजिमका कागजात एवं विवरण खुलाएर तोकिएको फाराम (पछि फिर्ता नहुने गरी रु. ३००/- भुक्तानी गरी नगरपालिका कार्यालयबाट लिने सकिने) भरी यस नगरपालिका कार्यालयमा सिलबन्दी प्रस्ताव पेश गर्नु हुन अनुरोध छ ।

तपशिल:

- घर आवश्यक भएको क्षेत्र वा स्थान:** हाल कीर्तिपुर न.पा. वडा नं. २ स्थित देवढोकादेखि नगरपालिकाको हाल निर्माणाधिन भवन सम्मको कीर्तिपुर चक्रपथ खण्डमा पर्ने ।
- भाडामा लिन खोजेको घरको प्रकृति, क्षेत्रफल र अन्य आवश्यक विवरण:** फ्ल्याट सिस्टममा बनेको, फ्ल्याटमा छुट्टै शौचालय भएको, एउटा फ्ल्याटमा शौचालय बाहेक ४०० देखि ६०० वर्ग फिट सम्म भित्री क्षेत्रफल भएको, घर कम्पाउण्डमा कम्तिमा १० वटा मोटरसाइकल र २ वटा हलुका सवारी साधन पार्किङ्ग गर्ने ठाउँ भएको ।
- सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम ९४ को उपनियम (४) बमोजिमको समितिले निर्धारण गरेको दररेटमा घर भाडामा लिइने छ ।
- प्रस्ताव पेश गर्ने तरिका र संलग्न गर्नु पर्ने न्यूनतम विवरण:**
 - ♦ प्रस्ताव सिलबन्दी गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - ♦ प्रस्ताव साथ जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जा, घरको भवन निर्माण इजाजत पत्र तथा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र, अधिल्लो आ.व. सम्मको घरजग्गा कर तथा मालपोत तिरेको कागजात ।
- प्रस्ताव दाखिला गर्ने स्थान र अन्तिम मिति:** कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय, देवढोका, मिति २०७३ श्रावण १३ गते बिहिबार
- प्रस्ताव खोलिने मिति:** मिति २०७३ श्रावण १४ गते शुक्रबार दिउँसो ३ बजे
- भाडा भुक्तानीका शर्तहरु र कर कटौतीको विषय:** प्रचलित कानून बमोजिम अग्रिम कर कटौती गरिनेछ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय, कीर्तिपुर

फोन नं. ४३३१६५३

वेबसाईट:www.kirtipurmun.gov.np, फेसबुक पेज:/facebook.com/हेलो कीर्तिपुर नगरपालिका, कीर्तिपुर

बालकुमारीमा विद्यार्थी सम्मानित

कीर्तिपुर । बालकुमारी माध्यमिक विद्यालय भत्क्यापाटीमा प्रवेशिका परीक्षा २०७२ मा उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई तथा बिदाई समारोह ३१ गते शुक्रबार विद्यालय प्राङ्गणमा सम्पन्न भयो ।

विद्यालय निरीक्षक एवं कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि दामोदर रेग्मीले प्रवेशिका परीक्षामा सफल विद्यार्थीहरूलाई सम्मान गर्नुभएको थियो । वहाँले उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई नगद र सम्मान पत्र प्रदान गर्दै भन्नुभयो, बालकुमारी मावि सामुदायिक विद्यालयले गुणस्तरीय शिक्षा दिइरहेकोमा प्रशंसा गर्नुभयो ।

विद्यालयको प्रगतिको लागि शिक्षक, अभिभावक, विद्यार्थी र व्यवस्थापन समितिको

समन्वय हुनु आवश्यक छ भन्नुभयो ।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्रीकुमार रायमाझीले स्वागत गर्दै विद्यालयको प्रगति र भावी कार्यक्रमबारे जानकारी दिनुभएको थियो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं कार्यक्रमका सभापति विष्णु बहादुर अधिकारीले तहगत उत्कृष्ट विद्यार्थीहरू तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रवेशिका परीक्षा २०७२ मा उत्कृष्ट हुन सफल छात्र सन्तोष तिवारी र रामशरण बस्नेत र छात्रातर्फ रस्मिता दुलालले 'नकुल सिं सरस्वती स्मृति पुरस्कार' जनही रु.५००१- प्रदान गरिएको

थियो ।

त्यसैगरी श्रीकृष्ण थापाले रस्मिता दुलाल, आशा रानामगर, सुष्मा मगर, अस्मिता राई र मञ्जु महर्जन ५ जना विद्यार्थीहरूलाई मैया नारायण स्मृति प्रतिष्ठानबाट जनही १ हजार नगद प्रदान गरिएको थियो ।

रमन स्मृति पुरस्कार विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्री कुमार रायमाझीले रु.५००१- नगद पुरस्कार साथै नेपाली विषयमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने छात्र सन्तोष तिवारी र छात्रा आशा रानामगरलाई जनही रु.२५००- नगद प्रदान गर्नुभएको थियो ।

प्रधानाध्यापक रायमाझीले बाल क्लवका अध्यक्ष पवन घिमिरेलाई एक दर्जन जसी हस्तान्तरण गर्नुभएको थियो ।

पल्सर स्पोर्ट्स अवार्डमा फुटबलको बर्चश्व

काठमाडौं । युवा फुटबलर अन्जन विष्ट उत्कृष्ट युवा खेलाडी घोषित भएका छन् । खेलकुद पत्रकार मञ्चले प्रदान गरेको पल्सर स्पोर्ट्स अवार्ड अन्तरगत अन्जन उत्कृष्ट युवा खेलाडी घोषित भएका छन् ।

हेटौंडाका १८ वर्षे अन्जनले नेपालले बंगबन्धु गोल्डकपको उपाधि जित्ने क्रममा बहराइनविरुद्ध एक गोल गरेका थिए भने दुई गोलका लागि पास दिएका थिए ।

नेपालले २३ वर्षपछि साग फुटबलमा स्वर्ण जित्दा उनी टोलीका महत्वपूर्ण सदस्य थिए । उनले दुई गोल गरे । नेपालले यू-१९ साफ च्याम्पियनसिपको उपाधि जित्दा पनि अन्जन टोलीमा थिए । उनले तीन गोल गरेका थिए ।

अन्जनले ५० हजार नगद हात पारे ।

सोही क्रममा फुटबलतर्फ उत्कृष्ट पुरुष खेलाडी नवयुग श्रेष्ठ, लाइफटाइम अचिभमेन्ट श्रीराम रञ्जितकार, स्पेशल अवार्ड स्व. ललितकृष्ण श्रेष्ठलाई मरणोपरान्त, उत्कृष्ट प्रशिक्षकमा बालगोपाल महर्जन,

टिम अफ द इयर नेपाली फुटबल टिमलाई प्रदान गरिएको थियो ।

त्यसैगरी टेबुलटेनिसमा नविता श्रेष्ठलाई पिपुल्स च्वाइस, जुडोमा फुपु ल्हामु खत्री उत्कृष्ट महिला खेलाडी, पारा-तेक्वान्दोमा सीता भण्डारीलाई पारा एथ्लेट अवार्ड प्रदान गरिएको थियो ।

कीर्तिपुर अस्पतालमा आइसीयू सेवा सुरु

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर अस्पतालमा साउन २ बाट आइसीयू उपचार सेवा सुरु गरेका छन् । आइतबार आइसीयू सेवाको उद्घाटन कीर्तिपुर अस्पतालका प्रमुख डा. भरत प्रधान र कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धव प्रसाद रिजालले संयुक्त रुपले गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा डा. प्रधानले कीर्तिपुर अस्पतालमा

उपचारार्थ आउनु हुने बिरामीहरूलाई आइसीयूका कारण अन्य अस्पतालमा रिफर गर्न नपर्ने जनाएको छ ।

कीर्तिपुर अस्पताल भोलिका दिनमा अभि

अत्याधुनिक उपकरणको बन्दोबस्त गरी थप सेवा दिन सक्षम हुने विश्वास दिनुभयो । 'अहिले कीर्तिपुर

अस्पतालमा ६ वटा आइसीयूबाट सेवा सुरु गरेका छौं' डा. प्रधानले भन्नुभयो ।

ज्येष्ठ नागरिकद्वारा गुरु पूर्णिमा मनाइयो

कीर्तिपुर । ज्येष्ठ नागरिक समाज कीर्तिपुर नयाँबजारको आयोजनामा साउन ४ गते कीर्तिपुरमा गुरु पूर्णिमा मनाइयो ।

गुरु पूर्णिमाको अवसरमा बुद्ध पूजा र शिव (महादेव) को प्रतिमामा पूजा गरी शुभारम्भ गरेको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पूर्व राज्यमन्त्री दिलीप महर्जनले पाएको अधिकार ग्रहण गर्नु बुद्धको शिक्षा हो जुन ज्येष्ठ नागरिकले पनि पालना गर्नु जरुरी छ भन्नुभयो ।

स्वास्थ्य विशेषज्ञ हिरा बहादुर महर्जनले गुरुहरूको प्रेरणाबाट हामी र हाम्रो समाज अधि बढ्ने भएकोले गुरुको महत्वबारे बताउनु भयो ।

संघर्ष शाक्यले विपश्यना ध्यान र हाम्रो जीवनबारे बताउनुभयो भने टीकाराम महर्जनले गुरुलाई तीन नेत्रको रुपमा लिनु पर्दछ भन्नुभयो ।

समाजका अध्यक्ष निलकण्ठ अमात्यको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सचिव बाबुराम

महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

विद्यालय-विद्यालयमा गुरु पूर्णिमा

कीर्तिपुर । साउन ४ गते देशभरका विभिन्न विद्याका गुरुहरूलाई सम्भना गर्दै सम्मान गरियो ।

गुरु पूर्णिमाको माहोल शैक्षिक क्षेत्रमा विशेष गरी मनाइएको समाचार छ ।

कीर्तिपुर क्षेत्रका सम्पूर्ण शैक्षिक क्षेत्रमा आ-आफ्नै ढंगले गुरु पूर्णिमा मनाइयो ।

संसदमा सार्वजनिक महत्वको प्रस्ताव दर्ता, डा. केसीको मागबारे छलफल गर्न माग

काठमाडौं । आमरण अनसनमा बसेका डा. गोविन्द केसीको मागबारे संसदमा छलफल गर्न माग गर्दै संसदमा जरुरी सार्वजनिक महत्वको प्रस्ताव दर्ता भएको छ ।

नेपाली कांग्रेसका सांसद गगन थापाले प्रस्ताव दर्ता गरेका छन् । थापाको समर्थकमा धनराज गुरुङ र श्याम श्रेष्ठ छन् ।

प्रस्तावमा डा. केसीको मागबारे छलफल गर्नुपर्ने चार कारण अधि सारिएको छ । ११ दिनदेखि अनसनरत डा. केसीको जीवन रक्षाका लागि संसदले पहल गर्नु अपरिहार्य भएको, डा. केसीले

उठाएका मागहरू संसदसँग पिन जोडिएको, केदारभक्त माथेमा कार्यदलले बुझाएको प्रतिवेदन कार्यन्वयनको अवस्था संसदसँग सम्बन्धित भएको उनीहरूले बताएका छन् । साथै अख्तियारमाथि डा. केसीले गम्भीर आरोप

मनाइएको समाचार छ ।

लगाएकाले स्वतन्त्र छानबिन गर्ने एक मात्र थलो संसद भएको जरुरी सावर्जनिक महत्वको प्रस्तावमा उल्लेख छ ।

दाइजो लिनु हुन्न है, दाइजो दिनु हुन्न ।

दाइजोको कारणले चेली मर्नु हुन्न ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

Admission Open !

+2 Management Humanities Education

Many scholarships are available

Computer Science # Sports science # Hotel Management
Mass Communication # Sociology # Business Studies

.....dedicated in Quality Education Since 2019 BS
Affiliated to T.U.

BBS & B.Ed.

MANGAL

HSS/MULTIPLE CAMPUS
Kirtipur -3 Tel: 4330544, 4335560